

Wszystko o przesiewowych badaniach logopedycznych

Joanna Ćwiklińska
surdologopeda, pedagog specjalny

Akademia
Logopedy

Badanie przesiewowe

Logopedyczne badanie
przesiewowe

badanie skriningowe; (ang.) *screening* - przesiew, odsiew

element profilaktyki logopedycznej; ma na celu wczesne wykrycie nieprawidłowości w mowie dziecka oraz jak najszybsze zapewnienie pomocy logopedycznej i zapobiegnięcie utrwaleniu się zaburzenia

Cel: stwierdzenie u dziecka normy w zakresie rozwoju mowy albo konieczności przeprowadzenia pełnego badania logopedycznego; nie kończy się postawieniem ostatecznej diagnozy logopedycznej

Cechy przesiewowego badania logopedycznego

SZYBKIE

najczęściej trwa kilkanaście minut

DOKŁADNE

precyzyjne określenie jakie aspekty mowy będą oceniane; wskazane jest wcześniejsze przygotowanie zestawu pomocy i prób

EFEKTYWNE

w zależności od dziecka i prezentowanych trudności dodatkowo odpowiednio dobieramy próby pozwalające określić np. sposób artykulacji, nosowanie, słuch fonemowy itd.

PROSTE

uporządkowane i niezbyt rozbudowane; konieczność pogodzenia dwóch, wydawałoby się dość sprzecznych rzeczy - szybkości i dokładności, wnikliwości

POWSZECHNE

badanie przeprowadzamy u wszystkich dzieci

Co oceniamy podczas przesiewowego badania logopedycznego?

ROZUMIENIE MOWY (MOWA BIERNA)

NADAWANIE MOWY (MOWA CZYNNA)

ARTYKULACJA

BUDOWA I SPRAWNOŚĆ NARZĄDÓW MOWY

FUNKCJE PRYMARNE I INNE

„Badanie przesiewowe służy szybkiemu wyselekcjonowaniu dzieci z zaburzeniami mowy lub z grupy ryzyka i objęcie ich jak najszybszą interwencją logopedyczną.”

Michalak-Widera, Węsierska, 2012, s. 33

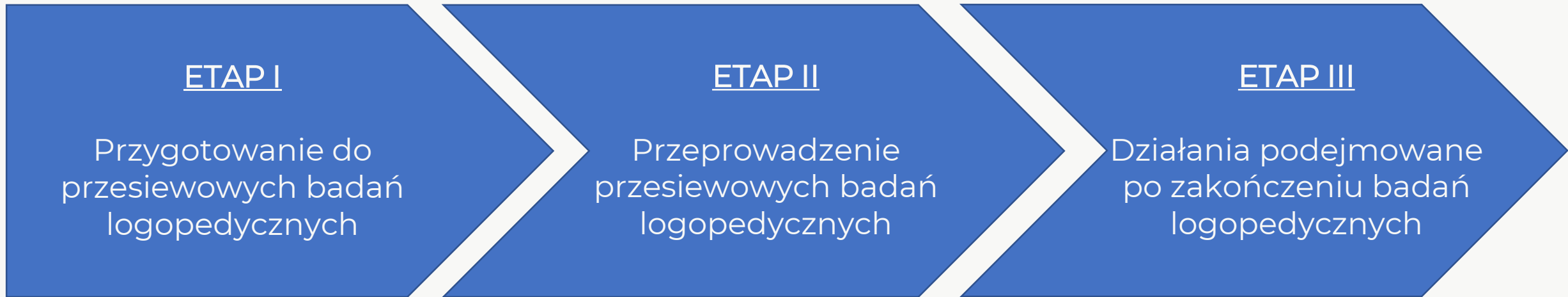

Testy do badań przesiewowych

1. „Test do badań przesiewowych mowy dla dzieci w wieku przedszkolnym” I. Michalak-Widera, K. Węsierska, Katowice 2012
2. „Badania przesiewowe do wykrywania zaburzeń rozwoju mowy u dzieci dwu-, cztero- i sześćioletnich” D. Emiluta-Roza, H. Mierzejewska, P. Atys, Warszawa 2004
3. „Czy mówię poprawnie? Zestaw prób diagnostycznych do wstępnej diagnozy logopedycznej dzieci w wieku przedszkolnym” M. Lampart-Busse, M. Frydecka, 2019
4. „Przesiewowy Test Logopedyczny” Z. Tarkowski
5. „Logopedyczny test przesiewowy dla dzieci w wieku szkolnym” S. Grabias, Zdzisław Marek Kurkowski, T. Woźniaka
6. „Logopedyczny test dla dzieci i młodzieży” I. Michalak-Widera, Katowice 2009

Przesiewowe badania logopedyczne

Etap I - przygotowanie do badań

- poinformowanie rodziców o badaniu
- zgody na przesiewowe badanie logopedyczne
- przygotowanie listy dzieci
- przygotowanie potrzebnych narzędzi i pomocy
- przygotowanie pomieszczenia

Etap I - przygotowanie do badań

PRZESIEWOWE BADANIE LOGOPEDYCZNE

CZYM JEST PRZESIEWOWE BADANIE LOGOPEDYCZNE?

Badanie przesiewowe jest to szybkie badanie, które ma na celu ocenę czy mowa dziecka rozwija się prawidłowo, czy też może występują jakieś opóźnienia, nieprawidłowości, które powinny być sprawdzone w dokładnym badaniu logopedycznym.

Celem badania przesiewowego jest „wytapanie” dzieci u których mowa nie rozwija się normalnie, aby umożliwić im podjęcie terapii logopedycznej na jak najwcześniejszym etapie i tym samym zapobiec utrwaleniu się nieprawidłowych nawyków, które mogą wpływać na rozwój i funkcjonowanie dziecka.

JAKIE UMIEJĘTNOŚCI OCENIANE SĄ PODCZAS PRZESIEWOWEGO BADANIA LOGOPEDYCZNEGO?

Dokonywana jest ocena mowy dziecka w następujących aspektach: rozumienie mowy, nadawanie mowy, artykulacja, budowa i sprawność narządów mowy oraz przebieg funkcji prymarnych. Taka ocena pozwala na wytapanie grupy dzieci u których mowa nie rozwija się prawidłowo.

CZYM KOŃCZY SIĘ PRZESIEWOWE BADANIE LOGOPEDYCZNE?

Po badaniu przesiewowym rodzic otrzymuje pisemną informację czy u jego dziecka mowa rozwija się prawidłowo, czy też obserwowane są jakieś trudności, które muszą być dogłębnie zbadane - zawiera opis zaobserwowanych nieprawidłowości oraz informację o wskazaniu do podjęcia terapii logopedycznej.

CZY KAŻDE DZIECKO POWINNO PRZEJŚĆ PRZESIEWOWE BADANIE LOGOPEDYCZNE?

Tak, badaniem przesiewowym powinny być objęte wszystkie dzieci w przedszkolu i szkole, także te, które przeszły takie badanie w poprzednich latach, aby na bieżąco ocenić umiejętności w zakresie mowy.

Możliwe jest, że po zakończonej terapii logopedycznej nowe umiejętności nie są utrwalone w sposób satysfakcjonujący i wada wymowy może wrócić. Istnieje też ryzyko, że dzieci u których w poprzednich latach nie stwierdzono nieprawidłowości pojawiły się czynniki negatywnie wpływające na mowę np. przerośnięte migdały lub inne problemy laryngologiczne i należy je zdiagnozować oraz wdrożyć odpowiednie postępowanie logopedyczne.

JOANNA CŹWIKLIŃSKA

LOGOPEDA, TERAPEUTA MIOFUNKCJONALNY, PEDAGOG SPECJALNY

Absolwentka Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie oraz studiów podyplomowych na UMCS w Lublinie. Uczestniczka licznych szkoleń oraz konferencji o tematyce logopedycznej i audiologicznej.

Od 2009 r. zawodowo związana z Instytutem Fizjologii i Patologii Słuchu, gdzie prowadzi konsultacje i terapie dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z różnymi zaburzeniami słuchu i mowy. Wykładowca w ramach podyplomowych studiów logopedycznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie. Autorka i współautorka publikacji naukowych z dziedziny surdologopedii. Pomysłodawczyni i realizatorka wielu webinarów o tematyce logopedycznej. Autorka kursu on-line "Przesiewowe badania logopedyczne".

Kontakt: joannacwiklinska@op.pl

Etap I - przygotowanie do badań

- poinformowanie rodziców o badaniu
- zgody na przesiewowe badanie logopedyczne
- przygotowanie listy dzieci
- przygotowanie potrzebnych narzędzi i pomocy
- przygotowanie pomieszczenia

Etap II - przeprowadzenie badań

- przygotowanie narzędzi do badania
- przygotowanie zabawek, przedmiotów do badania
- dodatkowe próby logopedyczne
- arkusz do notowania wyników badania

Etap III - działania po zakończeniu badań

- informacja dla rodziców
- nawiązanie współpracy z rodzicami
- przygotowanie do pełnej diagnozy logopedycznej

Badania przesiewowe w czasie epidemii

- badanie w gabinecie logopedycznym
- indywidualne
- badanie „grupa po grupie”
- wykorzystanie przedmiotów, które w łatwy sposób można zdezynfekować
- wietrzenie po badaniu i dezynfekcja po każdym badaniu
- praca w przyłbicy i rękawiczkach

Kurs on-line

„Przesiewowe badania logopedyczne”

7 lekcji video

- ✓ omówiony proces przygotowania do badań przesiewowych
- ✓ szczegółowy przegląd wybranych narzędzi
- ✓ dokładnie omówiony proces przeprowadzenia badania wraz z dodatkowymi próbami, filmami instruktażowymi
- ✓ wskazówki dotyczące zapisywania wyników badania
- ✓ wzory informacji dla rodziców po badaniu (przypadek dziecka z podejrzeniem problemów audiologicznych; ze skróconym wędzidełkiem języka, z wadą zgryzu, z dysfunkcją oddychania, z dyslalią)

- ✓ omówiony proces postępowania po badaniu przesiewowym, kierowanie rodziców na dodatkowe badania i konsultacje
- ✓ sposoby na nawiązanie współpracy z rodzicami

Kurs on-line

„Przesiewowe badania logopedyczne”

materiały w wersji PDF

materiały do drukowania

- ✓ zgody na badania przesiewowe (2 wzory)
- ✓ kwestionariusze do notowania wyników
- ✓ wzory „skierowań” na badania i konsultacje
- ✓ wzór kontraktu pomiędzy logopedą i rodzicami
- ✓ materiały służące nawiązaniu współpracy z rodzicami i wspomagające terapię logopedyczną

quiz sprawdzający opanowanie treści

certyfiakat

dożywotni dostęp do platformy edukacyjnej

wraz ze wszystkimi aktualizacjami

Kurs on-line

Recenzja

- Przedstawiony do zaopiniowania materiał dotyczący logopedycznych badań przesiewowych – uznaję za poprawny pod względem merytorycznym.
- Stanowi on atrakcyjną propozycję uzupełnienia wiedzy na temat omawianego zjawiska.
- Wzbogaca warsztat pracy logopedy o ciekawe formy uzupełniające, autorstwa Pani Joanny Ćwiklińskiej.
- Przygotowane lekcje mogą być inspiracją dla logopedów – niezależnie od stażu pracy w zawodzie – w tworzeniu własnych narzędzi badawczych.
- Kurs jest prezentacją bardzo autorskiego podejścia do zjawiska i problemów leżących w obrębie zagadnienia badań przesiewowych mowy, a dzięki cytowanej literaturze przedmiotu, potwierdzających podejście innych badaczy i praktyków, pomaga uczestnikom kursu wyrobić osobisty stosunek do kwestii przesiewowych badań mowy, tym samym wyciągnięcia wniosków z proponowanych rozwiązań w procesie badań, także analizy własnego, dotychczasowego podejmowania postępowania w kwestii istotnego elementu pracy logopedy, tj. przesiewowych badań mowy.

Autorka recenzji: dr n. hum. Iwona Michalak-Widera, logopeda

Kurs on-line

„Przesiewowe badania logopedyczne”

<https://akademialogopedy.pl/przesiewowe-badania-logopedyczne>

do 30.09.2020

159 zł

Kurs on-line

„Przesiewowe badania logopedyczne”

<https://akademialogopedy.pl/przesiewowe-badania-logopedyczne>

~~do 30.09.2020~~

~~159 zł~~

do 06.09.2020

99 zł

